

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет



**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ
для вступників за освітнім рівнем
«Бакалавр»
(за іншою спеціальністю)**

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 034 Культурологія

Схвалено Вченою радою філологічного факультету
(протокол № 8 від „26” квітня 2023 р.)

Голова ради



проф. Борис БУНЧУК

Чернівці - 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування (співбесіди) розроблена для зарахування на скорочену форму навчання (денну та заочну) зі спеціальності 034 – культурологія, за освітнім рівнем «бакалавр».

Програма містить основні вимоги до вступників – потенційних здобувачів вищої освіти, які мають намір отримати бакалаврський рівень вищої освіти зі спеціальності 034 – культурологія за скороченою формою навчання (зарахування на II-й курс на базі диплома молодшого спеціаліста та/або молодшого бакалавра), виданих навчальними закладами будь-якої форми власності.

В основу програми вступних випробувань покладено зміст базових філософсько-світоглядних і соціально-поведінкових навчальних дисциплін, засвоєння яких є важливою складовою підготовки для вступу на філологічний факультет Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича і здобуття вищої освіти з освітнім рівнем «бакалавр» зі спеціальності 034 – культурологія.

Програму розроблено з урахуванням матеріалів сучасних підручників, посібників, хрестоматій і довідково-словникової літератури з культурології, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, кафедрою філософії та культурології ЧНУ імені Ю. Федьковича, а також з використанням передового досвіду викладання культурологічних дисциплін у провідних ЗВО України.

Головною метою вступних випробувань (співбесіди) за цією програмою є:

- виявлення знань та вмінь вступника оперувати базовими культурологічними поняттями і категоріями;
- оцінка навичок аналітичного мислення та здатності оцінювати специфіку формування і розвитку культури (від первісних часів до сучасності);
- узагальнення знань вступника щодо провідних тенденцій розвитку сучасної світової і української культури.

Програма сфокусована так, щоби вступник, розкриваючи основний зміст питань білету (а в разі потреби й додаткових питань), зміг виявити рівень володіння фаховими компетенціями, які формуються для здобувача вищої освіти зі спеціальності 034 – культурологія шляхом виконання навчального плану першого року навчання в межах виконання освітньої програми бакалавра повної форми навчання.

Для успішного складання вступних випробувань абітурієнту необхідно підтвердити:

- розуміння інтегрального характеру культурології, її структури та предметного поля;
- засвоєння основних концепцій культури, базових категорій та понять культурології;
- ознайомлення з різними підходами до потрактування культури та її

структурних частин;

- обізнаність з механізмами зміни культурної картини світу, їхньою обумовленістю різними чинниками;
- знання про основні етапи розвитку світової та української культури, їхню специфіку;
- здатність самостійно аналізувати та узагальнювати провідні тенденції розвитку сучасної культури.

Вступний іспит з культурології містить питання здебільшого із таких навчальних дисциплін, як «Людина і суспільство», «Загальне релігієзнавство», «Історія релігій», «Історія української культури», «Основи етичних знань», «Естетика», «Мистецтво», «Релігійна етика», «Християнська етика» тощо.

Завдання, що входять до програми вступного випробування, відповідають кваліфікаційним вимогам підготовки здобувача вищої освіти освітнього рівня «бакалавр» зі спеціальності 034 – культурологія та є адаптованою для всіх, хто має неповну вищу освіту з будь-якого напрямку підготовки/спеціальності й хоче здобути повну вищу освіту за скороченою формою навчання на кафедрі філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна: предмет і завдання курсу

Становлення культурології як науки, її предмет і завдання. Зв'язок культурології з іншими науками. Культурологія як навчальна дисципліна, її місце серед гуманітарних дисциплін.

Основні принципи культурологічного дослідження: науковість, об'єктивність, історизм, плюралізм, інтегративність.

Методи культурології: системний, порівняльно-історичний, структурно-функціональний, семіотичний.

Тема 2. Культура: визначення та сутність поняття

Етимологія терміну «культура». Еволюція поглядів на культуру; полісемантичність поняття «культура». Співвідношення культури та цивілізації.

Структура культури: освіта, релігія, політика, наука, виховання, мистецтво. Зв'язок між різними складовими культури.

Тема 3. Функції та класифікації культур

Функції культури: адаптивна, комунікативна, соціалізуюча, регулятивна, сигніфікативна, інтегруюча, релаксуюча, ціннісна, пізнавальна, світоглядна, виховна.

Проблема вибору критеріїв для класифікації культури. За носієм (світова, національна), за поширеністю в суспільстві (домінуюча, субкультура, контркультура), за рівнем культури (масова, елітарна, народна), за художнім стилем (Ренесанс, бароко, класицизм, рококо, романтизм, реалізм, модернізм, постмодернізм), за формами прояву (духовна та матеріальна), за динамікою соціально-історичних утворень (первісне суспільство, ранні цивілізації, традиційні цивілізації).

Тема 4. Особливості розвитку первісної культури

Джерела вивчення первісної культури. Форми вірувань первісної людини: фетишизм, анімізм, тотемізм. Джерела суспільного устрою та права (матріархат, патріархат, система табу). Специфіка первісного мистецтва, його пов'язаність з магією, нероздільність різних видів мистецтва.

Тема 5. Специфіка культури Стародавнього Сходу

Проблема методологічних засад вивчення історії культури Стародавнього Сходу. Особливості епохи: традиційність, консерватизм, синкретизм.

Культура Месопотамії. Стародавні цивілізації на території Передньої Азії та Північно–Східної Африки: Вавилон, Шумер, Єгипет, Ассирія, Аккад.

Релігійно–міфологічні уявлення, пантеон богів. Клинописна писемність, розвиток освіти та науки. “Поєма про Гільгамеша”. Вавилонська вежа. “Висячі сади Семіраміди”. Внесок Межиріччя у розвиток світової культури.

Культура Стародавнього Єгипту. Періодизація культури Єгипту. Релігійно–міфологічні погляди: поклоніння тваринам, ієрархія богів, уявлення про потойбічне життя.

Значення культури фараона та його вплив на релігійне, політичне й мистецьке життя Стародавнього Єгипту. Писемність, освіта та розвиток наукових знань. Монументальна архітектура: піраміди, сфінкси, храми. Пам’ятки релігійної та світської літератури: “Тексти пірамід”, “Книга мертвих” тощо. Всесвітньо–історичне значення культури.

Особливості культури Східного Середземномор’я. Хронологічні рамки та періодизація історії культури Фінікії та Іудеї. Винайдення алфавітного письма. Монотеїстична релігія іудаїзму. Старий Завіт – священна книга іудеїв та християн. Біблія як джерело історії і пам’ятка культури.

Культура Стародавньої Індії. Стародавні цивілізації в III тис. до н.е. у долині Інду. Протоіндійська цивілізація. Соціальний устрій індійського населення. Культура Хараппи і Мохенджо-Даро. Панування культури Богині-матері. Ведизм, індуїзм, буддизм в індійській культурі.

Писемність, освіта та наукові знання. Давньоіндійська література (Махабхарата, Рамаїяна) та мистецтво (культові споруди, фрески, скульптура). Внесок Індії у світову культуру.

Стародавній Китай. Ритуал та етика в традиційному Китаї. Релігійно-філософські вчення. Конфуціанство, даосизм, буддизм в історії китайської культури.

Своєрідність мистецтва: триєдність каліграфії, поезії та живопису. Ієрогліфічна писемність та розвиток наукових знань. Старокитайська література. Традиційні архітектурні форми Китаю. Зв’язки з іншими країнами: “Великий шовковий шлях”. Всесвітньо–історичне значення давньої китайської культури.

Тема 6. Феномен античної культури

Поняття “античність” і “античний світ”.

Культура Давньої Греції. Крито-Мікенська культура як основа формування давньогрецької культури.

Культура архаїчної Греції. Специфіка світорозуміння, міфологічні та релігійні вірування (формування пантеону олімпійських богів). Утворення полісів. Поєми Гомера. Розвиток філософських знань – Піфагор, Геракліт, Демокріт, софісти, Сократ.

Грецька культура епохи класики (історіографія, філософія, театр, поезія). Платон і Аристотель. Феномен грецького чуда: народження наукового знання і

розквіт мистецтва. Давньогрецька архітектура та скульптура (Поліктет, Мирон, Фідій, Лісіпп, Пракситель та ін.). Олімпійські та інші ігри.

Елліністична доба. Вплив грецької культури на культуру Близького і Середнього Сходу.

Культура Стародавнього Риму. Етрусська культура як фундамент культури Стародавнього Риму. Легенда про заснування Риму. Римське право. Система освіти. Римська література (Вергілій, Горацій, Овідій). Ораторське мистецтво та філософія. Давньоримська архітектура та скульптура. Відлуння античності у подальшому культурному житті Європи.

Тема 7. Середньовіччя як культурно–історична епоха

Релігійність як домінанта культурно–історичної епохи. Теоцентризм як провідна риса середньовічної культури.

Культура західноєвропейського Середньовіччя. Зародження культурно–історичної спільності європейських народів у результаті синтезу спадщини античної культури, християнства і народних культур варварів. Вплив християнства на культуру західноєвропейського Середньовіччя: патристика та схоластика, чернечі ордени. Католицизм і папство.

Утвердження міського самоврядування. Розвиток шкільної та університетської освіти. Сім вільних мистецтв, їх сутність. Героїчний епос – “Пісня про Нібелунгів”. Лицарство як культурне явище середньовічної Європи. Поезія вагантів, трубадурів.

Романський та готичний стилі у мистецтві. Своєрідність театральних вистав.

Культура Візантії. Виникнення Візантійської імперії. Формування системи християнського богослов'я, канонів храмової архітектури та іконопису. Вплив Візантії на країни середньовічної Європи і Київську Русь. Специфіка розвитку літератури (життя святих). Вселенські собори і розкол християнства. Константинопольський університет. Храм святої Софії в Константинополі – найвище досягнення мистецтва.

Тема 8. Культура Відродження

Зміст термінів «Відродження» та «Ренесанс». Роль античної спадщини у піднесенні культурного життя Європи. Ідеологія гуманізму, її сутність і прояв у наукових і філософських працях, мистецьких творах. Антропоцентризм як домінанта культурної епохи. Типові риси культури Відродження. Періодизація італійського Ренесансу. Особливості італійського Ренесансу і Північного Відродження. Утопічний соціалізм. Т. Мор, Т. Кампанелла. Творчість Леонардо да Вінчі, Рафаеля Санті, Мікеланджело Буонарроті.

Ренесансна література – Петрарка, Бокаччо, Данте, Рабле, Сервантес, Лопе де Вега, Шекспір.

Наука в епоху Відродження, великі мореплавці та географічні відкриття, початок книгодрукування.

Здобутки культури доби Відродження, їх місце у загальносвітовому культурному процесі.

Тема 9. Культура Нового часу

Хронологічні рамки культури Нового часу та її типові риси: антропоцентризм, сцієнтизм, європоцентризм, раціоналізм. Вплив науково-технічної революції на формування новочасної культури.

Реформаторський рух у Європі. Діяльність Мартіна Лютера. Протестантизм як наслідок Реформації (лютеранство, кальвінізм, англіканство). Контрреформаційний рух.

Розвиток природознавства та інших наук. Геліоцентрична система М. Коперника, ідеї Дж. Бруно.

Художні напрями XVII століття. Бароко як світорозуміння і напрям художньої культури. Рококо як завершальна стадія розвитку бароко.

Естетична програма класицизму та його вияви у культурі Європи.

Культ розуму як домінанта культури доби Просвітництва. Англійське, німецьке та французьке Просвітництво. Поширення наукових знань. Французька “Енциклопедія” та її укладачі. Концепція Ж. Руссо та ідеал природної людини. Сентименталізм у художній культурі XVIII ст.

Тема 10. Культура XIX-XXI ст.

Формування світової культури як єдності багатоманіття. Значення науково-технічного прогресу для розвитку культури XIX-XXI ст. Поняття про класичну та некласичну культуру.

Особливості культури XX ст.: духовна криза, поширення маскультури, протистояння сцієнтизму і антисцієнтизму, виникнення нових видів мистецтва (кіно- та фотомистецтво), американізація культури.

Мистецький плюралізм XIX ст. Романтизм як ідейний, художньо-естетичний напрям та тип світогляду. Особливості та вияви реалізму. Натуралізм як художньо-естетичний стиль. Модернізм у мистецтві та його ознаки. Течії модернізму (символізм, імпресіонізм, футуризм тощо).

Постмодернізм як культурологічне поняття, його особливості: заперечення традицій, норм, цінностей, прагнення до необмеженої свободи.

Вплив глобалізації на культуру. Роль цифрових технологій у становленні культури XXI ст. Проблема діалогу культур.

Тема 9. Основні тенденції розвитку української культури

Історія української культури як предмет культурології та українознавства. Періодизація історії української культури.

Етно- та культурогенез українського народу.

Первісна культура України. Трипільська культура. Античні колонії Північного Причорномор'я. Кіммерійці: проблема етнічної та культурної

належності. Скіфська культура, її зв'язок з античною. Сармати на території Північного Причорномор'я. Сарматська міфологема у світогляді польсько-української шляхти (роксолани). Значення грецьких колоній у формуванні культури тубільного населення Північного Причорномор'я.

Релігійні вірування східних слов'ян. Проблеми вивчення їхньої релігії та культури.

Культура Київської Русі. Зародження і розвиток держави Київська Русь. Взаємозв'язки культури Київської Русі з культурами інших народів. Київська Русь і Візантія. Християнство: витоки, зміст, ідеологічна спрямованість. Вплив християнства на формування нового типу руської культури. Розвиток мистецтва в Київській Русі. Розвиток писемності. Літописи. Перші оригінальні літературні твори. Стан освіти. Архітектура Київської Русі. Образотворче мистецтво (фрески, мозаїки, ікони). Книжкова мініатюра. Музика, танці.

Культура Галицько-Волинського князівства. Соціально-історичні умови розвитку культури Галицько-Волинської Русі. Характерні риси культурного феномену Галицько-Волинського князівства. Галицька архітектурна школа. Сакральна архітектура Львова. Європейські тенденції в розвитку культури Галичини та Волині.

Українська культура литовсько-польської доби. Поділ України і колонізація Литвою українських земель. Особливості формування культури України в складі Великого Князівства Литовського. Католицька дискримінація православної релігії як дискримінація українців. Люблінська та Берестейська унії.

Острозька Біблія, Пересопницьке Євангеліє. Книгодрук. Національна самовизначеність. Поширення ідей Відродження, Реформації, Просвітництва. Острозька академія. Організація Києво-Могилянського колегіуму. Формування Російського царства та проблема української ідентичності.

Культура України часів Гетьманщини. Формування козацької держави. Особливості формування та розвитку козацької культури. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. та її вплив на культурне життя України.

Києво-Могилянська академія – центр освіти і науки. Просвітницька діяльність П. Могили, Ф. Прокоповича, І. Гізеля, Д. Туптала, О. Кониського, С. Яворського та ін.

Світоглядно-естетичні засади українського бароко та його типи. Іван Мазепа та розквіт української барокової культури. Літературне бароко: І. Вишенський, М. Смотрицький, Г. Сковорода. Специфіка жанрів: шкільна драма, проповідницька проза, житійна література, полемічна література тощо.

Братства як соціокультурний феномен.

Втрата самостійності Української православної церкви. Церква як засіб поширення російської імперської політики в сфері культури. Використання Росією інтелектуального потенціалу України.

Укази Петра I, Катерини II про заборону друку, викладання українською мовою.

Україна під гнітом Польщі, Росії та Австрії.

Г.С. Сковорода – перший український мандрівний філософ.

Характерні риси культурно–національного відродження та його періодизація. Початок нової української літератури. І. Котляревський.

Харківський та Київський університети як осередки української культури і науки. Народницький період національно-культурного відродження: особливості та етапи розвитку. Кирило–Мефодіївське товариство та формування української національної ідеї. М. Костомаров, П. Куліш, Т. Шевченко – культурне самоутвердження української нації. Реформа 1861 року та зміна соціокультурної ситуації в Україні.

Культурні та політичні здобутки Галичини. Просвітницьке товариство “Руська трійця”, “Русалка Дністровая”, “Вінок русинам на обжинки”. Товариство “Просвіта” (1868 р.). Наукове товариство ім. Т. Шевченка.

Українське образотворче мистецтво XIX ст. Прояви романтизму та реалізму.

Драматургія М. Старицького, І. Карпенка-Карого, М. Кропивницького. Заснування першого українського професійного театру.

Музика. Творчість П. Ніщинського та М. Лисенка – основоположників української класичної музики.

І. Франко: світогляд, філософські та суспільно-політичні погляди, ставлення до національного питання, літературна та наукова діяльність. Творчість Л. Українки, М. Коцюбинського, В. Стефаника, В. Винниченка, О. Олеся. “Молода муза”.

Модерністські течії у творчості українських митців (символізм, футуризм, імпресіонізм тощо). Українська графіка.

Політика «українізації» у 20-ті рр. XX ст. Підвищення ролі української інтелігенції. Ідейно–політична боротьба М. Хвильового. Літературні течії та гуртки 20-х рр. Новаторське сценічне мистецтво.

Тенденції русифікації української культури XX ст. Проблема збереження національної ідентичності. Дисидентський рух. Дискусійність поняття «соцреалізм».

Проблеми, втрати і здобутки української культури в 40–50-х роках XX ст. Політичні, ідеологічні та культурні наслідки великого терору. Мовна політика. Проблеми розвитку художньої творчості.

Розквіт українського кіномистецтва 50–80-х рр. С. Параджанов, Ю. Ільєнко, І. Миколайчук.

Здобуття незалежності Україною та її вплив на відродження національної культури. Становлення національної церкви. Виникнення умов для мистецького плюралізму.

Українська культура кінця XX-поч. XXI ст.: феномен масової культури, прояви постмодерністської естетики, комерціалізація мистецтва.

Перелік питань до іспиту

1. Прослідкуйте історію формування культурології як науки.
2. Охарактеризуйте культурологію як науку, її зв'язок з іншими гуманітарними дисциплінами.
3. Систематизуйте функції культури.
4. Подайте класифікацію культур.
5. Порівняйте характеристику культури вченими різних епох.
6. Охарактеризуйте особливості первісної культури.
7. З'ясуйте, в чому полягали релігійно-міфологічні уявлення жителів Месопотамії.
8. Проаналізуйте писемність, наукові знання, освіту та літературу Межиріччя.
9. Простежте особливості розвитку образотворчого мистецтва Межиріччя.
10. Охарактеризуйте культуротворчу роль релігійних уявлень давніх єгиптян.
11. Простежте розвиток наукових знань, техніки та архітектурного будівництва у Стародавньому Єгипті.
12. Охарактеризуйте писемність, літературу та образотворче мистецтво у Стародавньому Єгипті.
13. Дайте характеристику міфології і релігії Стародавнього Єгипту.
14. Визначте особливості соціального устрою індійського населення та охарактеризуйте його вплив на розвиток культури.
15. Охарактеризуйте релігійні вірування Стародавньої Індії.
16. Проаналізуйте писемність, освіту та наукові знання у Стародавній Індії.
17. Узагальніть типові риси давньокитайської культури.
18. Порівняйте суспільно-політичні та релігійні вчення Стародавнього Китаю.
19. Проаналізуйте писемність, літературу та наукові знання Стародавнього Китаю.
20. Простежте особливості розвитку образотворчого мистецтва Давнього Китаю.
21. Охарактеризуйте досягнення античної культури.
22. Дайте загальну характеристику культур Греції і Риму.
23. Розкрийте особливості розвитку скульптури й архітектури Давньої Греції.
24. Порівняйте егейський (крито-мікенський) та героїчний (гомерівський) періоди давньогрецької культури.
25. Прослідкуйте розвиток давньогрецької культури в архаїчний та класичний періоди.
26. Висвітліть елліністичний період давньогрецької культури.
27. Проаналізуйте особливості культури Стародавнього Риму.
28. Порівняйте етрусський та царський період давньоримської культури.
29. Висвітліть культуру Римської республіки та Римської імперії.
30. Розкрийте питання виникнення християнства за часів Римської імперії.

31. Обґрунтуйте актуальність та всесвітньо-історичне значення античної культури.
32. Охарактеризуйте характерні риси середньовічної культури Візантії.
33. Визначте історичне значення візантійської культури та форми її впливу на культуру Київської Русі.
34. Узагальніть здобутки культури раннього західноєвропейського Середньовіччя.
35. Порівняйте романський і готичний стилі в мистецтві доби Середньовіччя.
36. Поясніть феномен лицарської куртуазної культури.
37. Розкрийте зміст Ренесансу як культурологічного поняття.
38. Проаналізуйте гуманістичний зміст культури епохи Відродження.
39. Охарактеризуйте європейську культуру часів Реформації і Просвітництва.
40. Розкрийте зміст культурологічного поняття Реформація, її історичні передумови та ідейні витоки.
41. Поясніть наслідки та охарактеризуйте культурно-історичне значення Реформації.
42. Прослідкуйте типові риси естетики бароко.
43. Дайте характеристику класицизму у літературі, архітектурі, живописі.
44. Висвітліть художньо-естетичні напрями доби Просвітництва.
45. З'ясуйте характерні риси культури ХІХ ст.
46. Висвітліть вплив науки та техніки на культуру ХІХ ст.
47. Охарактеризуйте романтизм як художньо-естетичний напрям.
48. З'ясуйте особливості модернізму як естетичної програми у культурі кінця ХІХ-поч. ХХ ст.
49. Дайте загальну характеристику основним модерністським течіям у мистецтві.
50. Поясніть специфіку імпресіонізму як художньо-естетичного напрямку.
51. Дайте характеристику ідейно-естетичній програмі символізму.
52. Визначте специфічні риси естетики футуризму.
53. Висвітліть питання про діалог культур і його актуальність у сучасний час.
54. Розкрийте особливості культури Новітньої доби.
55. Прослідкуйте вплив глобалізації на розвиток культури ХХ–ХХІ ст.
56. Узагальніть роль цифрових технологій у культурі кін. ХХ-ХХІ ст.
57. Розкрийте проблему маскультури: її виникнення, сутність, форми прояви у сучасності.
58. Порівняйте модерністську та реалістичну тенденції в культурі ХХ ст.
59. Поясніть феномен постмодернізму.
60. Подайте загальну характеристику первісної культури на території України.
61. Систематизуйте особливості Трипільської культури.
62. З'ясуйте значення скіфів у історії української культури.
63. Охарактеризуйте релігійні уявлення давніх слов'ян.
64. Висвітліть історію прийняття християнства Київською Руссю.
65. Доведіть вплив християнства на культуру Київської Русі.
66. Дайте характеристику літературі Київської Русі.

67. Охарактеризуйте наукові знання та соціальний устрій Київської Русі.
68. Прослідкуйте розвиток архітектури і живопису в Київській Русі.
69. Простежте суспільно–політичні та економічні передумови розвитку культури Галицько-Волинського князівства.
70. Визначте структуру та діяльність Острозького культурно-освітнього осередку.
71. Простежте вклад П. Могили у розвиток української культури.
72. З'ясуйте значення козацтва як феномену української культури.
73. Дайте характеристику розвитку бароко в Україні.
74. Доведіть значення Києво-Могилянської академії як центру української культури і освіти.
75. Охарактеризуйте видатних українських діячів культури доби Просвітництва.
76. Розкрийте специфіку музичної культури і театрального мистецтва України XVI – першої половини XVII століть.
77. Визначте гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України.
78. Висвітліть характерні риси української літератури Нового часу.
79. Дайте характеристику класицизму та сентименталізму в українській культурі.
80. Прослідкуйте особливості української культури першої половини XIX ст.
81. Охарактеризуйте розвиток української культури другої половини XIX ст.
82. Визначте роль товариства “Просвіта” у відродженні української культури.
83. З'ясуйте специфіку культури Буковини.
84. Охарактеризуйте український мистецький авангард XX ст.
85. Визначте роль феномену дисидентства в українській культурі XX ст.
86. Поясніть, у чому полягає дискусійність терміну «соцреалізм».
87. Порівняйте проблеми, втрати і здобутки української культури 40–80-х років XX ст.
88. Охарактеризуйте українське кіномистецтво.
89. Розкрийте роль здобуття Україною незалежності для розвитку національної культури.
90. Подайте характеристику української культури кін. XX-поч. XXI ст.

Рекомендована література

1. Абрамович С., Чікарькова М. Культурологія: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2018. – 452 с.
2. Балух В.О., Возний І.П., Коцур В.П. Історичні портрети античності та середньовіччя: Підручник. – Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 502 с.
3. Гаврющенко О.А., Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія культури: Навч. посіб. / Наук. ред. В.М. Шейко. – К.: Кондор, 2004. – 763 с.
4. Герчанівська П.Е. Культурологія. – К. : Університет «Україна», 2006. – 323 с.
5. Герчанівська П.Е. Культурологія: термінологічний словник. – К. : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2015. – 439 с.
6. Греченко В. А. Історія української культури [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Кондор, 2013. – 352 с.
7. Історія української та зарубіжної культури / За ред. С.М. Клапчука, В.Ф. Остафійчука. – К.: Знання, 2002. – 351с.
8. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ ст.): Навч. посіб. – Харків: Одисей, 2002. – 304 с.
9. Косянчук Л.Г. Історія української та світової культури. – Тернопіль: Астон, 2001. – 392 с.
10. Культурологія: Навч. посіб. / За заг. ред. докт. істор. наук, проф. М.М. Стрішенця. – Тернопіль: Астон, 2004. – 148 с.
11. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. / За ред. І.І. Тюрменко, О.Д. Горбула. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 368 с.
12. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. / За ред. А. Яртия , В. Мельника. – Львів: Світ, 2005. – 568 с.
13. Павлова О. Ю., Т.Ф. Мельничук, І.В. Грищенко. Історія української культури. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 352 с.
14. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 288 с.
15. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К. : «АртЕк», 1998. – 728 с.
16. Хоменко В.Я. Українська і світова культура: Підр. – К.: Україна, 2002. – 333 с.
17. Цапко О.М., Дубчак Л.М., Піскарькова А.І. Історія української культури. Кредитно-модульний курс. – К. : КНТ; Дакор, 2010. – 176 с.
18. Шевнюк О.Л. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2002. – 277 с.

Додаткова література

1. Балух В.О. Історія античної цивілізації: В 3-х т. – Чернівці: ТОВ “Видавництво “Наші книги”, 2008.
2. Балух В.О., Коцур В.П. Історія середніх віків: У 2-х т. – Чернівці: ТОВ “Видавництво “Наші книги”, 2009-2010. – 496 с.
3. Бокань В. Культурологія: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2000. – 136 с.
4. Виткалов В.Г., Митровка М.М. Українська культура: методичне забезпечення курсу (навчально–методичний посібник для студентів гуманітарних навчальних закладів). – Рівне: Волинські обереги, 2001. – 168 с.
5. Греченко В. А., Чорний І. В., Кушнерук В. А., Режко В. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. – К.: Літера, 2000. – 464 с.
6. Грищенко В. Людина і культура: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2000. – 368 с.
7. Європейська та українська культура в нарисах: навч. посіб. / За ред. І.З. Цехмістро, В.І. Штанько, В.С. Старовойт, В.М. Леонтєвої. – К.: Центр навч. л-ри, 2003. – 319 с.
8. Ігнатенко М.А. Генезис сучасного художнього мислення. – К.: Наук. думка, 1986. – 126 с.
9. Історія світової культури: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К.: Либідь, 2000. – 366 с.
10. Історія української культури: У 5-ти т. – К.: Наукова думка, 2001. – 1134 с.
11. Історія українського мистецтва: В 6 т. – К., 1986.
12. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура: навч. пос. – К. : ЦУЛ, 2010. – 584 с.
13. Культурологія. Короткий термінологічний словник: Навч. посіб. – Чернівці: Рута, 2002. – 152 с.
14. Поліщук С.П. Історія культури: Короткий довідник. – К.: Український Центр духовної культури, 2000. – 196 с.
15. Січинський В. Чужинці про Україну. – Львів, 1991. – 98 с.
16. Українська і зарубіжна культура. Навч. посіб. за ред. М.М. Заковича. – К.: Т-во “Знання”. КОО, 2001. – 622 с.
17. Українська культура в європейському контексті / [Ю.П. Богуцький, В.П. Андрущенко, Ж.О. Безвершук, Л.М. Новохатько]; за ред. Ю.П. Богуцького. – К. : Знання, 2007. – 679 с.
18. Чмихов М.О. Давня культура: Навч. посіб. – К: Либідь, 1994. – 288 с.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Порядок оцінювання

Підсумкова оцінка зі вступного випробування вираховується за 200-бальною шкалою.

Вступний іспит вважається складеним за умови, якщо вступник набрав не менше 135 балів, що відповідає нижній межі оцінки задовільного рівня.

Перевірка знань на основі критеріїв, обумовлених програмою, є підставою для формування підсумкової оцінки та висновку екзаменаційної комісії про рівень підготовки вступників і рекомендації Приймальній комісії щодо їх зарахування або не зарахування до навчання на ОП «Культурологія».

Остаточне рішення про зарахування ухвалює Приймальна комісія університету.

Оцінка відповіді на теоретичні завдання

Загальна кількість балів, які може набрати потенційний здобувач вищої освіти за результатами вступних випробувань (співбесіди) – 200. З них 100 балів комісія виставляє за його явку та участь у вступному випробуванні (співбесіді), а решту (100 балів) можна набрати, відповідаючи на основні та додаткові запитання (додаткові питання комісія може поставити у разі потреби уточнити рівень обізнаності з основними питаннями білетів).

Здобувач одержує білет, у якому є три теоретичні завдання. Після підготовки відбувається усна бесіда здобувача з членами комісії.

27–33 балів – вступник ґрунтовно висвітлює питання фахової спеціалізації (культурологія); добре володіє методологією, принципами, загальнонауковими, філософськими та культурологічними поняттями і категоріями; підтверджує обізнаність з сучасними провідними тенденціями у культурологічній науці; виявляє глибокі знання та розуміння сучасних культурологічних процесів, зміст актуальних проблем культурологічної думки; чітко формулює аргументовані та вичерпні відповіді в межах питань екзаменаційного білету та засвідчує загальний рівень ерудиції та аналітичного мислення; вільно володіє фактологічними матеріалом, джерельною базою; вміє вести дискусію та будувати логічні конструкції, відповідаючи на додаткові запитання.

17–26 балів – здобувач в цілому доволі чітко розкрив зміст питань фахової спеціалізації; вільно оперує тезаурусом культурології; добре знайомий з джерелами культурології; виявляє певні знання щодо сучасних культурологічних процесів, загалом розуміє зміст актуальних проблем культурологічної думки і намагається формулювати аргументовані відповіді в межах завдань екзаменаційного білету; засвідчує високий рівень загальної ерудиції й аналітичного мислення, однак не завжди може навести конкретні

приклади через брак знань, фактологічного матеріалу та джерельної бази; вміє та може самостійно будувати відповіді на додаткові запитання.

0–16 балів – вступник поверхнево витлумачив основний зміст питань; загалом володіє культурологічними принципами та методами дослідження, знає зміст більшості культурологічних понять і категорій, але не вміє ефективно і коректно їх застосовувати; намагається формулювати самостійні відповіді на запитання, але через брак конкретних знань з культурології та критичної наукової літератури це дається йому вкрай важко; відповіді на додаткові запитання та запитання уточнюючого характеру частково відсутні, частково хибні.

11–15 балів – здобувач формулює розпливчасті відповіді на запитання білету; демонструє низький рівень знань змісту культурологічної термінології та застосування методів і принципів культурологічного дослідження, не може сформулювати чітку і конкретну відповідь через брак загальних знань з культурології; слабо володіє культурологічною термінологією; не дає відповіді на додаткові чи уточнюючі запитання уточнюючого характеру.

1-10 балів – вступник погано орієнтується у культурологічній проблематиці; не розуміє змісту завдань, а тому не робить самостійних спроб сформулювати на них відповіді; не орієнтується в культурологічній літературі; не володіє базовими поняттями і категоріями культурології як науки.

Загальна шкала та критерії оцінювання результатів вступних випробувань

Оцінку "ВІДМІНО" (179-200 балів) здобувач одержує, коли дає вичерпні відповіді на поставлені питання, демонструє розуміння смислу культурологічних понять і категорій, функцій та класифікацій культур, впевнено аналізує специфіку культури на різних історичних відрізках часу, демонструє ґрунтовні знання сутності провідних концепцій культурології, обізнаний з основною та додатковою літературою з відповідної проблематики, вміє аналізувати першоджерела, аргументувати власну позицію з актуальних дискусійних проблем культурології.

Оцінку "ДОБРЕ" (149-178 балів) здобувач отримує за вичерпну відповідь на поставлені питання, розуміння смислу культурологічних понять і категорій, характеристику специфіки культури на різних історичних відрізках часу, знає сутність концепцій культурології, обізнаний з основною літературою з відповідної проблематики, вміє аналізувати першоджерела, проте недостатньо переконливо аргументує власну позицію з актуальних дискусійних проблем культурології.

Оцінку "ЗАДОВІЛЬНО" (135-148 балів) здобувач заслуговує за відповідь, яка свідчить, що він у цілому розуміє смисл культурологічних

понять і категорій, може охарактеризувати специфіку культури на різних історичних відрізках часу, але не знає сутності концепцій культурології, недостатньо обізнаний з літературою з відповідної проблематики, не вміє аналізувати теоретичні першоджерела, недостатньо переконливо аргументує власну позицію з актуальних дискусійних проблем культурології.

Оцінка "НЕЗАДОВІЛЬНО" (0-134 балів) здобувачеві виставляється за нерозуміння смислу культурологічних понять і категорій, нездатність охарактеризувати специфіку культури на різних історичних відрізках часу, незнання сутності теоретичних концепцій культурології, недостатню обізнаність з літературою, невміння аналізувати першоджерела, відсутність власної позиції з актуальних дискусійних проблем культурології.